

Opfølgning og status økonomisk handlingsplan for Socialpsykiatrien og forslag til fremadrettede initiativer og behov.

Nedenstående notat er opdelt i 3 afsnit og skal læses som følger:

1. Afsnittet omhandler kort baggrund, tidligere beslutninger og kort introduktion til nuværende problemstilling
2. Formål og målgrupper for Socialpsykiatriens indsatser, der er omfattet af de nuværende problemstillinger. Der vedhæftes oversigtsskema som bilag 1
3. Afsnittet redegør for den aktuelle problemstilling og de udfordringer der er i relation til de forskellige målgrupper i Socialpsykiatrien. Desuden indeholder afsnittet forslag til initiativer og ressourcebehov fremadrettet samt udviklingstiltag og måltal

AD1) Kort baggrund, tidligere beslutninger og problemstillinger

På Social- og Sundhedsudvalgets møde den 31. maj 2016 blev der vedtaget en økonomisk handlingsplan for at genoprette Socialpsykiatriens økonomi og sikre de rette indsatser fremadrettet. Baggrunden var flere års budgetoverskridelser og manglende rettidighed i relation til styring af pulje- og projektmidler. Som et led i budgettilpasningen skulle det indgå, hvorledes allerede vedtagne og nye metoder til arbejdet med psykisk syge borgere i Ballerup kunne implementeres.

Efterfølgende er der arbejdet med at redefinere, reorganisere og skabe mere gennemsigthed mellem de behov der efterspørges af brugerne af den kommunale psykiatri og de reelle muligheder, der gives for at kunne indfri behovene og overholde lovgivningen for området. Det var afgørende, at principperne for den fremtidige Socialpsykiatri fulgte de metoder og tilgange, der er bundet op på rehabilitering, Recovery og mestring af eget liv – empowerment - på egne præmisser. Denne faglige tilgang skal være gennemgående i alle beslutninger om indsatser, der anvendes i arbejdet for og med de psykisk syge borgere i Ballerup Kommune.

Den økonomiske handleplan indebærer helt konkret kapacitetstilpasninger, hvor antallet af ansatte svarede til det bevilgede budget – herunder reduktion af Støberiets åbningstid og en samling af flere teams til varetagelse af § 85 (lov om Social Service) dvs. støttekontaktpersonsarbejde, etablering af gruppeforløb, opbremsning / årvågenhed i forbrug, reduktion og endelig 6 afskedigelser, 2 omplaceringer og 2 opsigelser, svarende til en reduktion af antallet af medarbejdere på 10. Disse tiltag er effektueret som besluttet, og den vedtagne økonomiske handleplan følges jf. bilag 2. SSU 31.05 pkt. 16 Fremskrivning af økonomi i forhold til baseline.

I forbindelse med gennemførelsen af den økonomiske handleplan er datagrundlaget for områdets udvikling blevet reetableret og ajourført. Det viser, at der hen over det seneste 1½ år har været en stigende tilgang af visiterede borgere til støtte i Socialpsykiatrien. Ansøgningerne kommer primært via henvisninger fra Jobcentret, idet flere borgere ikke vurderes at være i målgruppen til mentorstøtte grundet mere komplekse problemstillinger. Der er i perioden juni 2015 til november 2016 modtaget 90 ansøgninger om støtte, samt 24 der er henvist til hjemløseprojektet. Desuden er der sket flere udskrivninger fra psykiatriske afsnit med ansøgning om støtte. Disse borgere kræver en øget bevågenhed og en prioriteret indsats for at hindre genindlæggelser.

Ved 3. Budgetopfølgning på Social- og Sundhedsudvalgets ordinære møde d. 1. november 2016 blev det klart, at stigningen er uholdbar og kræver en fornyet vurdering af handlingsmuligheder og manøvrerum. Socialpsykiatrien har overholdt den indgåede budgetaftale, men det må konstateres, at det har betydet en væsentlig øgning i antal borgere på ventelisten.

Ved et nyligt afholdt møde mellem nogle af Støberiets brugere, borgmester Jesper Würtzen og formand for Social- og Sundhedsudvalget, Lolan Ottesen var der fra brugernes side kritik af de reducerede åbningstider og bemanding. Kritikken lød ligeledes på, at der er færre aktiviteter og lukket for at bruge stedet om aftenen. Ydermere en oplevelse af utryghed, når der kun var en medarbejder tilstede.

Ad 2) Formål og målgrupper for indsatser i Socialpsykiatrien.

Støttekontaktperson (§ 85 i Lov om Social Service)

Socialpsykiatriens kerneopgave er at tilbyde socialpædagogisk støtte og vejledning efter Lov om Social Service § 85, i daglig tale støttekontaktperson. Målgruppen i Socialpsykiatrien er borgere med en psykiatrisk diagnose, der alle stort set også har sociale problemer såsom social isolation, selvskadende adfærd, omsorgssvigt, udadreagerende adfærd, misbrug og selvmordstanker og -forsøg.

Formålet med støttekontaktperson er at understøtte borgernes selvstændige liv, med fokus på støtte og facilitere borgerens livsduelighed i forhold til følgende syv dimensioner:

- Borgerens bolig, herunder praktiske opgaver i hjemmet
- samfundsliv - herunder **uddannelse og beskæftigelse**
- socialt liv
- sundhed
- kommunikation
- mobilitet
- egenomsorg

Rehabilitering er den overordnede tilgang i arbejdet, med fokus på empowerment og understøttelse af borgerens mestring af eget liv. Der skelnes, som følge af handlingsplanen fra 31.5.2016, ikke længere mellem borgere, der er over eller under 30 år.

Indsatsen, støttekontaktperson udføres på flere måder:

- I Kompetenceteamet og ASF-teamet (mennesker med autisme og/eller udviklingsforstyrrelser), som primært retter sig mod borgere med dobbeltdiagnoser og borgere med autisme og øvrige udviklingsforstyrrelser – herunder borgere med problemstillinger der hører under § 99 (se længere nede). Det er også herfra, der ydes mentorstøtte efter Lov om Aktiv Beskæftigelse § 31b. som rekvireres af Ballerup Kommunes Jobcenter.
- Som den klassiske individuelle kontaktpersonstøtte, hvor støtten er 1:1 til borger, og der er tale om borgere, der aktuelt ikke kan indgå i gruppeforløb, men på sigt forventes at kunne deltage i gruppeforløb eller de borgere, som gennem mange år har fået 1:1 støtte og ikke kan motiveres til gruppeforløb.
- Som gruppeforløb, hvor der jf. handlingsplanen fra maj 2016 er etableret 4 § 85 gruppeforløb siden august 2016, videreført gruppen omkring projekt "Min Vej" og fortsættelse af grupperne knyttet til projekt "Sammen om Sundhed". Det er afgørende med et fortsat fokus på udvikling af antallet af gruppeforløb, såvel ift. nyvisiterede borger, som borgere med 1:1 støtte, dels fordi gruppeforløb har en faglig kvalitet til understøttelse af rehabilitering og recovery, dels fordi gruppeforløbene kan øge kapaciteten i Socialpsykiatrien.

Det kræver et tæt og kontinuerligt samarbejde med myndighedsfunktionen (Social Vejledning) om målgruppen, indsats ift. motivation og opfølgning samt hvilke kriterier der skal gælde for en vurdering af, hvorvidt borger kan overgå fra individuel til gruppeforløb - ligeledes hvornår det vurderes, at en borger ikke kan honorere et gruppeforløb, og derfor kan gå fra et gruppeforløb til et individuelt forløb.

Opsøgende støttekontaktperson (§ 99 lov om social service)

Støttekontaktpersoner med opsøgende funktioner til mennesker med sindslidelser og misbrug, der er uden bolig eller ikke kan opholde sig i egen bolig – den mest udsatte gruppe af borgere i Ballerup Kommune.

Formålet er at yde støtte til akutte henvendelser, hvor en borger er særlig udsat. Det kan ex. dreje sig om borgere der ikke klarer sig i sin egen lejlighed grundet ophobning af affald, uhensigtsmæssig adfærd i boligområdet eller i en periode er massiv plaget af sin sindslidelse eller sit misbrug.

Faglig tilgang:

Arbejdet er en del af en forebyggende indsats for de mest udsatte borgere i Ballerup Kommune i et samarbejde med kommunens misbrugscenter, Brydehuset.

Støberiet (§ 104 aktivitets- og værested – lov som Social service)

Støberiet er Socialpsykiatriens aktivitets- og værested med en café og et kreativt værksted samt mulighed for at indgå i forskellige aktiviteter og idrætstilbud i samarbejde med IF Aktivisterne. Støberiet er et uvisiteret tilbud, som henvender sig til alle borgere i Ballerup Kommune fra 18 år med en psykisk lidelse.

Formålet med Støberiet er at skabe et socialt trænings miljø som er medvirkende til at fremme den enkeltes recovery proces. Meningsfulde aktiviteter, der lægger vægt på at sætte borgerens ressourcer i spil, og endeligt skabe rum for netværk og oplevelser i samvær med ligestillede. Det er kendetegnende for målgruppen, at en stor del af borgerne har problemer med at skabe og vedligeholde et i forvejen sparsomt netværk. De fleste bor alene og har livsstilssygdomme, grundet manglende viden om kost og motion, og ikke har en sparringspartner/ven/ægtefælle, der motiverer og støtter. Det er borgere med stort tryghedsbehov, som har brug for gennemskuelse og som ikke er rustet til større forandringer.

Faglig tilgang:

Der anlægges et rehabiliteringsperspektiv og det har bevirket, at Støberiet har en positiv indvirkning på borgers behov for støttekontaktperson og på indlæggelsesprocenten. Brugere fremhæver trygheden ved at have Støberiet som base, som en af grundene til at de har færre indlæggelser og/eller kan klare sig uden øvrig støtte i hverdagen. Dette kan dog ikke understøttes statistisk. Støberiet skal altså både tilgodeses brugere med behov for almindeligt værested og brugere med behov for understøttelse af udvikling mod bedre mestring af eget liv.

Muligheden for at give brugere en del af ansvaret med at stå for åbningstid, arrangementer m.m. spiller aktivt ind i den rehabiliterende tilgang med empowerment og recovery samt ønsket om at bidrage til at støtte op omkring netværksskabende aktiviteter.

En oversigt med Socialpsykiatriens samlede indsatser fremgår af bilag 1.

AD3) De aktuelle problemstillinger og ressourcebehov

Socialpsykiatrien er en samlet enhed, der anvender ressourcerne, der hvor de gør mest gavn, og hvor flest borgere får en tilfredsstillende indsats. Derfor er det afgørende for den fremtidige opgaveløsning, at der ikke bindes normeringer eller fastlagte økonomiske ressourcer op på særskilte indsatser ex. Støberiet, men efterlades råderum for ledelse og medarbejdere til at arbejde fleksibelt og i takt med udviklingen af området, jf. indledningen med den overordnede faglige tilgang; rehabilitering, Recovery og empowerment. Desuden vil det altid være en målsætning at arbejde

med progressionsperspektivet, således at området har fokus på at bidrage til mest mulig omkostningsbevidsthed i forhold til det samlede specialiserede voksenområde.

I det følgende redegøres for de aktuelle problemstillinger med venteliste til kontaktpersonordning og Støberiets bemanning.

Venteliste til Støttekontaktperson § 85

I forbindelse med budgettilpasningen og den efterfølgende overholdelse af rammen i Socialpsykiatrien er der sammen med øget tilgang af borgere og ændret kapacitet (antallet af medarbejdere) til udførelse af indsatserne, opstået øgning af ventelisten til støttekontaktperson i såvel grupper som individuelt. En del af denne venteliste er opstået i direkte forlængelse af afskedigelserne, manglende fremmøde af de opsagte og den generelt meget utrygge medarbejdersituation, det medførte.

Når vi opgør den aktuelle venteliste, anvendes begrebet "bevilgede timer", idet det er et meget varierende timetal, der bevilges den enkelte borger og derfor antal borger der venter ikke direkte sammenligneligt med antal timer. Hermed gives et mere retvisende billede af behovet.

På ventelisten er der 43 borgere opgjort i november 2016, hvortil der kan lægges 17 borgere på vej med en afgørelse / bevilling svarende til i alt 30 timer pr. uge.

SKP (almindelig støtte- kontaktperson, gruppe og øget timetal)	
- herunder kompetenceteamet:	67 timer
- ASF (mennesker med autisme og udviklingsforstyrrelser):	29 timer
- Borgere på vej:	30 timer

De visiterede timer udgør i alt:	126 timer
Allerede visiterede borgere (beregningen ovenfor):	43 (heraf 8 til gruppeforløb)
Borgere på vej til bevilling af SKP:	17 (heraf 7 til gruppeforløb)

I alt borgere med behov for § 85 støtte:	60 borgere

Der arbejdes med en gennemsnitlig kapacitet pr. medarbejder på 15 borgere ved en fuldtidsstilling, hvilket svarer til at der kan leveres 30 timers ATA tid (direkte samvær – ansigt til ansigt) til støttekontaktpersonarbejde. Beregning viser således et øjeblikkeligt behov for 4 årsværk.

I sammenhæng til ressourcimensionering af støttekontaktpersonordning § 85 skal det indtænkes, at Socialpsykiatriens andel af den opsøgende støttekontaktperson § 99 leveres inden for ressourcerammen for § 85. Det skyldes hensynet til fleksibel ressourceanvendelse og det forhold at § 99 er en akut ikke planlagt funktion. I forlængelse af opbremsningen og afskedigelserne i sommeren 2016 skete der en nedjustering

ift. den opsøgende støttekontaktperson, hvor dette område ikke blev tilstrækkelig prioriteret til fordel for vigtigheden af at yde timer til de bevilgede indsatser til § 85. Området er stabiliseret og det opsøgende arbejde løses ved Kompetenceteamets ressourcer og, som nævnt tidligere, i et samarbejde med Brydehuset.

Der er som udgangspunkt altid 2 medarbejdere, der er sammen om opgaverne af sikkerhedsmæssige årsager. Disse 2 er organisatorisk knyttet til henholdsvis Socialpsykiatrien og Brydehuset. Herunder ligger også hjemløseprojektet, hvor der i 2015/2016 er henvist 24 borgere. Samarbejdet med Brydehuset vil også fremadrettet omhandle ovenstående indsatser men også indeholde indsatserne omkring de hjemløse med de metoder og tilgange, der er gældende for hjemløseprojektet. Formen er endnu ikke aftalt og færdigudviklet.

Støberiet – aktivitets- og værestedet

Til Støberiet foreslås i første omgang at imødekomme behovet for øget åbningstid med medarbejdere til stede samt imødekomme behovet for medarbejderstøttede aktiviteter. Det er afgørende, at der bliver en proces, hvor medarbejdere og brugere arbejder hen mod mere brugerstyring og inddragelse af frivillige. I forbindelse med handlingsplanen for genoprettelse af budgetbalancen i Socialpsykiatrien, er Støberiets medarbejderstab blevet beskåret med 1 årsværk. En tilbagevenden til den oprindelige åbningstid på 24 timer, vil kunne løftes ved en tilføjelse af dette årsværk. Dette ville også kunne understøtte ønsket om flere aktiviteter i Støberiet samt ud af huset. Medarbejdere, der er knyttet til Støberiet indgår i den samlede stab og løser ligeledes § 85 opgaver, samt deltager i øvrige organisatoriske aktiviteter.

Som led i udviklingen af Socialpsykiatrien er én af de bærende visioner for Støberiet, at gøre tilbuddet mere attraktivt for gruppen af unge borgere (18-30-årige) samt at gøre "driften" af dele af tilbuddet mere borger-styrede, for at styrke borgernes empowerment og opbygge et reelt ejerskab til Støberiets tilbud og udvikling. Ift. at kunne sikre et varieret tilbud, der kan nå en bred målgruppe, vil en øget bemanning ift. den aktuelle situation spille en positiv rolle. Der skal ydermere i et samarbejde med myndighedsfunktionen arbejdes med, hvorledes fremskudte indsatser for råd og vejledning kan finde sted i regi af Støberiet. Det gælder ligeledes muligheder for at støtte-kontaktperson korpset kan hjælpe med at få ordnet post og andre praktiske opgaver i Støberiets åbningstid. Begge indsatser har til formål at reducere i tallet til individuel støtte eller at forebygge visitation til § 85 – altså understøtte den generelle rehabiliteringsindsats.

Samlet beregning af ressourcebehov

Støberiet, 1 årsværk	500.000 kr.
§ 85 støtte- kontaktperson, 4 årsværk	2.000.000 kr.
I alt for at imødegå de skitserede udfordringer:	2.500.000 kr.

Udviklingsplan og måltal for investeringen.

Ved en øgning af den samlede driftsbevilling på 2,5 mio. kr. i Socialpsykiatrien vil ventelisten kunne nedbringes, og der vil være tilstrækkelige ressourcer i Støberiet til at genoptage de aktiviteter, der eftersørges og en tilbagevenden til øget åbningstid. Det er vigtigt at understrege, at den bevægelse og ændring af "mindset" hos medarbejdere og brugere i den faglige tilgang, der er skitseret tidligere, skal sikres fastholdt. Der skal derfor anlægges en progressiv tilgang, der konkret betyder, at der arbejdes med at reducere udgifterne fremadrettet med gennemslag fra anden halvdel af 2018. Dette under forudsætning af at der ikke sker yderligere nettotilgang til området.

Der arbejdes fortsat ud fra en aktivitetsbaseret styring og der er tillige beskrevet demografi og budgetmodel på myndighedsrammen under Handicap og Psykiatri. Den indeholder budgetmodel, scenariefremskrivning, til- og afgang, demografi og refusion. Til Socialpsykiatrien er udarbejdet en lønmatrix model, hvor opgørelser over daglig produktion noteres; dvs. alle medarbejdere dagligt registrerer i forhold til gennemførte aktiviteter. Denne model følges hver måned, således at evt. overkapacitet bliver anvendt.

Ved tilførsel af 0,5 mio. til Støberiet vil der i første omgang kunne skabes den fornødne tryghed. Med det som fundament kan arbejdet med at motivere til brugerstyrede aktiviteter og inddragelse af frivillige starte på et mere 24. november 2016 sikkert grundlag, som blev efterlyst på det nylige møde med brugerne.

Ved tilførsel af 2.0 mio. til § 85 skal der anlægges et investeringsperspektiv, der konkret vil være ved at iværksætte flere gruppeforløb over de næste 2 år. Der tilføres 120 timer pr. uge til støttekontaktpersoner ved ansættelse af 4 årsværk. Det bevilgede antal timer udgør 126 pr. uge inkl. gruppeforløb.

	2016	2017	2018
Antal borgere Til/afgang =0	160	220	220
Gruppe forløb	4 (etableret siden aug-16)	10 (6 etableres i løbet af 2017)	14 (4 etableres yderligere i 2018)
Andel af borgere i gruppe/individuel	20 %	30 %	50 %
Antal borgere	32	80	110
Reduktion i den økonomiske bevilling	0	0	1 mio.* (31/12 2016)

*Note: Ved 14 gruppeforløb - stordrift, vil der frigives medarbejderressourcer svarende til 2 årsværk. Ved fuld implementering i 2019 kan der frigives yderligere 0,8 årsværk

Gruppe forløbene vil foregå på alle ugens dage og når alle 14 forløb (i 2018) er i gang vil der kunne gennemføres 3 tilbud hver dag. Gruppeforløbene er af 2 timers varighed, og i dette koncept indgår også individuel støtte/sparring. I hver gruppe indskrives 8 personer. Gruppeforløbene vil blive planlagt om formiddagen, eftermiddagen og tidlig aften, så der vil være mulighed for at alle kan deltage - også borgere i uddannelse eller i job. Indholdet vil fortsat være **livsduelighed**, "mestring af eget liv", jf. de 7 dimensioner beskrevet tidligere.

Derudover vil det nye fagsystem, Nexus (ibrugtaget oktober 2016) give både myndighed og Socialpsykiatrien bedre mulighed for at følge tættere op på de opsatte mål og deraf følgende indsatser.

Der arbejdes på fremadrettede aftaler med Jobcentret omkring mentoropgaven for at sikre kapacitet (medarbejderressourcer) til at udføre opgaven i Socialpsykiatrien. Det samme gør sig gældende i samarbejdet med C-BUR for hvem der ligeledes udføres opgaver.

Skolehaven, der har haft succes med hjemtagelser og udslusninger, fortsætter sit rehabiliterende og flotte arbejde. Succesen skal ses i sammenhæng med en ændret professionel tilgang med metoder, der lægger sig op af den rehabiliterende tilgang og recovery tænkningen og som efterhånden gennemsyrrer hele den faglige tilgang i Socialpsykiatrien. Fortsættelsen af dette arbejde og dermed de generelle besparelser på den overordnede ramme for Handicap og Psykiatri og på driftsbevillingen til Socialpsykiatrien forudsætter dog rådighed over boliger; En generel problemstilling i relation til at forfølge strategien om rehabilitering og mindre indgribende foranstaltninger.

Initiativer og tiltag der følges herefter:

Socialpsykiatriens lokaliteter samles i nærheden af hinanden – SundhedsHuset / Parkvej 10 som et ønske og en mulighed. Dette understøtter tilgængelighed, som er et vigtigt parameter for denne gruppe af borgere og den fælles udnyttelse af flere lokaler til flere formål. Det vil i takt med udviklingen i antallet af grupper blive yderligere aktualiseret.

Der udarbejdes en plan for hvorledes indholdet i planerne omkring "fremskudte indsatser" i et samarbejde mellem Socialpsykiatrien, Brydehuset og myndighedsfunktionen (Social Vejledning) skal virkeliggøres.

Udviklingen i Socialpsykiatrien skal følges tæt og således fremlægges i tilknytning til hver budgetopfølgning konkret status på:

- Realiseringen af den økonomiske handleplan (fra 31.5.2016), herunder status på til- og afgang til Socialpsykiatrien (budgetmodel)
- Udviklingen i støttekontaktpersonindsatsen – gruppeforløb versus 1:1 forløb
- Udvikling i Støberiet, herunder brugeroplevet tilfredshed, brugerstyrede aktiviteter, peer to peer, samarbejdet med frivillige, aktivitetstilbuddet samlet set
- Udviklingen i samarbejdet mellem Socialpsykiatrien, Brydehuset og myndighedsfunktionen om fremskudte indsatser